

LIETUVIŲ
TAUTINIS
KOSTIUMAS

Lietuvos etnografiniai regionai

Lietuvos teritorijoje yra susiformavę penki etnografiniai regionai, kurie ir šiandien skiriasi savitomis kalbos tarmėmis, taip pat ir tradiciniais tautiniais drabužiais.

Tai **Aukštaitija**, **Žemaitija**, **Dzūkija** arba **Dainava**, **Suvalkija** arba **Sūduva** ir **Mažoji Lietuva**.

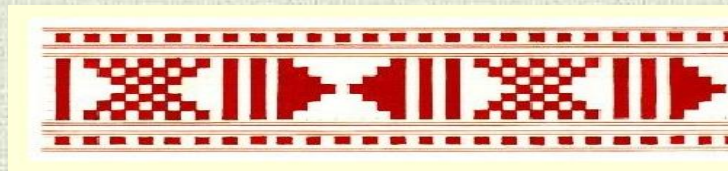
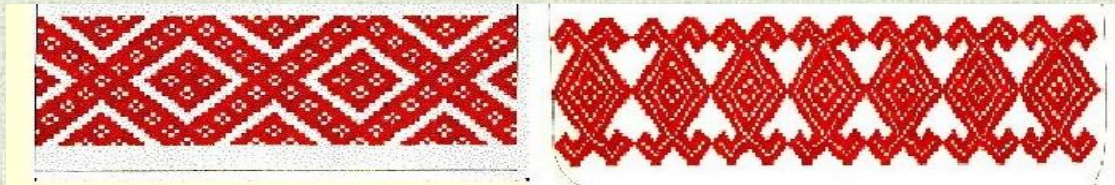
AUKŠTAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Aukštaitija – didžiausias plotu etnografinis regionas. Jo gyventojų tautinis kostiumas – pats archajiškiausias (seniausias) Lietuvoje. Iki pat XX a. jie buvo dekoruojami beveik vien tik audimo būdais.

AUKŠTAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Baltuosius aukštaičių drabužius – marškinius, prijuostes, galvos apdangalus – dažniausiai puošia geometriniai raudoni raštai, paprastai siaura juostelė drabužio pakraštyje.

AUKŠTAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Viena svarbiausių ir gražiausių moters kostiumo dalių – liemenėlė, siuvama iš brangių fabrikinų audinių: brokato, šilko, aksomo.

AUKŠTAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Ypatingas aukštaitės kostiumo elementas, išlikęs nuo viduramžių, – veidą ir pečius apsupantis nuometas, kurį ryšėdavo ištekėjusios moterys.

AUKŠTAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Merginos galėjo būti vienplaukės. Plaukus pindavosi į kasas, paleistas ant nugaros arba sudėtas ant pakaušio. Galvą puošdavo vainiko pavidalo papuošalais. Buvo dėvimos karūnos padarytos iš kaspinių, juostelių, karoliukų ir kitokių blizgučių.

AUKŠTAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

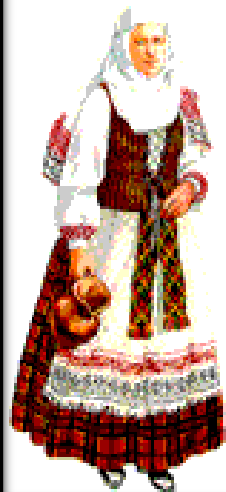
Aukštaičių vyrų, išeiginis kostiumas – tai raitelio apranga: ilgos kelnės, auliniai batai, virš drobinių marškinių vilkima nedažyto milo sermėga. Vasarinis galvos apdangalas – fetro skrybėlė.

AUKŠTAIČIŲ KOSTIUMAI

ŽEMAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Žemaičių drabužiai išsiskiria iš kitų regionų kostiumų spalvingumu, dažnai – ir turtingumu, brangių moteriškų skarų ir karolių gausa, ne pilko milo, o spalvotais viršutiniais vyrų drabužiais.

ŽEMAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Labai svarbi moters kostiumo dalis – sijonas. Žemaičių sijonai dažniausiai būdavo išilgai dryžuoti, labai ryškių spalvų, tarp kurių pati mėgstamiausia – raudona.

Plačios išeiginės žemaičių prijuostės taip pat buvo išilgai dryžuotos.

ŽEMAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Išeiginis žemaitės kostiumas beveik neįsivaizduojamas be skraisčių, siaučiamų ant pečių. Šaltesniu oru buvo gobiamasi didelėmis vilnonėmis skaromis, vasaros metu ištekėjusios žemaitės ant pečių gobėsi dideles raudonai languotas linines skaras.

ŽEMAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Žemaičių moterys išsiskyrė pamėgimu ryšėti vienu metu kelias skareles, derinti keletą užrišimo būdų. Dažniausias rišimo būdas – ant kaktos surištu mazgu ir paliktais styroti kampeliais.

ŽEMAIČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Žiemą vyrai nešiodavo vilnones kelnes, o vasarai siūdavo linines. Avėjo auliniais batais. Sermėgas vilkėjo ne tik natūralios vilnos, bet ir dažytas tamsiai žaliai, mėlynai, juodai, juosėjo odiniais metalu puoštais diržais, dėvėjo plačiabryles skrybėles.

ŽEMAIČIŲ KOSTIUMAI

DZŪKŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Dzūkų tautiniai drabužiai pasižymi nepaprastu spalvų, dryžių ir langelių margumu.

DZŪKŪ TAUTINIS KOSTIUMAS

Dzūkijos moterų drabužius sudarė marškiniai, sijonas, prijuostė, liemenė, juosta, taip pat galvos apdangalas (karūna, kykas ar skarelė) ir apavas.

DZŪKŪ TAUTINIS KOSTIUMAS

Dzūkės galvas gaubė baltos, skepetaitės. Mergaičių ir ištekėjusių moterų būdavo skirtinga galvos danga. Merginos dėvėjo aukso spalvos galionus, karūnėles. Ištekėjusios dzūkės dėvėjo baltus ir spalvoto audinio kykus. Virš kyko paprastai būdavo gobiama si balta arba spalvota skarele.

DZŪKŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Dzūkų vyriški drabužiai spalvoti, bet kuklūs. Ant galvos – šiaudinė skrybėlė arba siūtinė kepurė.

Kelnės – drobinės, įvairių atspalvių, smulkiai languotos. Vyrai čia vilkėjo sermėgomis iš nedažyto milo, puoštomis dekoratyvinėmis siūlėmis ir apvais.

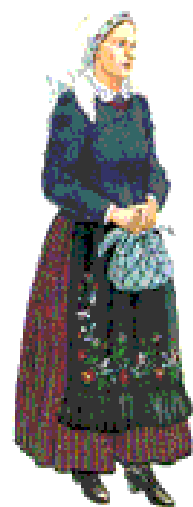
DZŪKŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Juostas audė ir naudojo visuose Lietuvos regionuose, tačiau nė viename etnografiniame rajone juostos nėra tokios įvairios, kaip Dzūkijoje.

DZŪKŪ KOSTIUMAI

SUVALKIEČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Suvalkiečių moterų drabužiuose vyravo sodrios, gilios spalvos: tamsiai mėlyna, tamsiai raudona, violetinė, žalia.

SUVALKIEČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Prijuostė – sudėtingo audimo būdo su lelijų ornamentais, pati puošniausia ir išpūdingiausia šio krašto moterų kostiumo dalis.

SUVALKIEČIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Vyrai, kitaip negu to krašto moterys, šventadieniais rengėsi šviesių spalvų drabužiais. Nuo XIX amžiaus vidurio Suvalkijoje madingas tapo surdutas, siūtas iš milo, tačiau pagal miesto madą. Po surdutu buvo vilkima liemenė.

SUVALKIEČIŲ KOSTIUMAI

MAŽOSIOS LIETUVOS TAUTINIS KOSTIUMAS

Šio krašto gyventojai dažniausiai save vadindavo *lietuvinkais*, o savo gyvenamą kraštą – *Mažąją Lietuvą*. Mažosios Lietuvos tautiniai kostiumai, kai kuriomis savo detalėmis yra vieninteliai tokie visoje Lietuvoje.

MAŽOSIOS LIETUVOS TAUTINIS KOSTIUMAS

Lietuvinių moterų kostiumas itin spalvingas, nestokojantis egzotiškų senovinių elementų. Moterys tuo laikotarpiu vilkėjo puošniai siuvinėtais lininiais marškiniais ir sijonais.

MAŽOSIOS LIETUVOS TAUTINIS KOSTIUMAS

Ant marškinių moterys vilkėjo trumpomis liemenėmis arba švarkeliais. Virš languoto arba dryžuoto sijono ryšėdavo baltas linines prijuostes, su įaustais raudonais raštais.

Klaipėdiškės juosėjo plačiomis ir siauromis juostomis, o prie juosmens pasikabindavo delmoną – plokščią puošniai siuvinėtą krepšelį.

MAŽOSIOS LIETUVOS TAUTINIS KOSTIUMAS

Nuotakos XIX amžiaus pradžioje dėvėdavo išpūdingą nuotakos kyką – aukštą cilindro formos galvos apdangalą, padarytą iš juodo aksomo arba fetro.

MAŽOSIOS LIETUVOS TAUTINIS KOSTIUMAS

Klaipėdiškiai vyrai mūvėjo ne tik ilgomis, bet ir trumpomis kelnėmis, kaip Vakarų Europoje. Jų sermėgos siūtos pagal XVIII amžiaus madą, su klostytais įsiuvais šonuose.

LIETUVIŲ TAUTINIS KOSTIUMAS

Penkių Lietuvos regionų tautiniai rūbai: (iš kairės) klaipėdietė, suvalkietė, dzūkė, aukštaitė ir žemaitė.

AČIŪ UŽ DĒMESĪ

